

Άρειος Πάγος 969/1975, Τμ. Β'

Πηγή: ΝοΒ 24/76 σελ. 275

Περίληψη: Εργάτης. - ατυχήματα. - έννοια "βιαίου συμβάντος" - εκδήλωση νόσου κατά διάρκεια εργασίας. - επιδείνωση εν συνεχείσει εργασίας υπό τας αυτές συνθήκας. - χαρακτήρ ως εργατικού ατυχήματος. - όροι.

Απόφαση Δικαστηρίου

Προεδρεύων ο κ. Σ. ΓΑΓΓΑΣ, αντιπρόεδρος

Εισηγητής ο κ. Π. ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΣ, αρεοπαγίτης

Δικηγόροι οι κ.κ. Γ. Παυλάκης, Γ. Ρεδιάδης

Επειδή, κατά το άρθρ. 1 του διά του β.δ. της 24.7/25.8.1920 κωδικοποιηθέντος ν. 551/1915, ως ατύχημα εκ βιαίου συμβάντος θεωρείται και ο θάνατος του εργάτου ή υπαλλήλου των εν άρθρ. 2 εργασιών και επιχειρήσεων, εις ας ρητώς περιλαμβάνονται αι της μεταφοράς δι' ύδατος, εάν είναι αποτέλεσμα, εκτός άλλων, και νόσου προκληθείσης, εκδηλωθείσης ή και επιδεινωθείσης εξ εκτάκτου και αιφνιδίας επενεργείας εξωτερικού αιτίου, ασχέτου μεν προς την σύστασιν του οργανισμού του παθόντος και προς την βαθμιαία και προοδευτική εξασθένησιν και φθοράν, ως εκ της φύσεως και του είδους της εργασίας του και των συμφώνων προς αυτήν δυσμενών επαγγελματικών όρων, συνδεομένου όμως με την εργασία ταύτην, ως εκ της εμφανίσεώς του εν τη εκτελέσει ή εξ αφορμής αυτής. Εις την τοιαύτην έννοιαν εμπίπτει και η μετά την εκδήλωσιν της νόσου εξακολούθησις της αυτής ως και πρότερον υπό κανονικάς συνθήκας απασχολήσεως του εργαζομένου, εάν αύτη, ως πρόσφορος αιτία, επιφέρει την επιδείνωσιν της υπαρχούσης ασθενείας του, καθ' όσον η τοιαύτη εξακολούθησις της απασχολήσεώς του, εν όψει της εξασθενήσεως των δυνάμεών του, του είδους της παρασχετέας εργασίας και των συμπαραμορματούσων περιστάσεων, δημιουργεί ίδια εάν συντρέχη περίπτωσις μη τηρήσεως των νόμων, διαταγμάτων ή κανονισμών, συνθήκας εκτελέσεως της εργασίας, αι οποιαί καιτοι ήσαν πρότερον κανονικαί, προσλαμβάνουν, μετά τον εκδηλωθέντα κλονισμόν της υγιεινής καταστάσεως του εργαζομένου, τον χαρακτήρα των ασυνήθων και εξαιρετικών ήτοι του βιαίου συμβάντος. Εν προκειμένω, ως προκύπτει εκ της προσβαλλομένης αποφάσεώς του, το Εφετείου εδέχθη, μετ' ανέλεγκτον εκτίμησιν των αποδείξεων, ότι διά συμβάσεως αορίστου χρόνου, καταρτισθείσης εν Αθήναις την 26.8.1970 μεταξύ του αποβιώσαντος συζύγου και πατρός των αναιρεσιδόντων Κ.Π.** και των εκπροσώπων της αναιρεσιβλήτου, εναυτολογήθη ο πρώτος των συμβληθέντων την 29.8.1970 ως πρώτος μηχανικός του υπό λιβεριανήν σημαίαν και χωρητικότητα 18.700 τόννων D.W. πλοίου "Αγγέλα Βενιζέλου" της δευτέρας συμβληθείσης, ότι έκτοτε εκείντοι παρέσχον τας υπηρεσίας του εις το πλοίον τούτο μέχρι της 20.2.1971, ότι την 24.12.1970, εν τω λιμένι του Las Palmas, εξητάσθη παρ' ιατρού, όστις του συνέστησε την λήψιν φαρμάκων λόγω διαπιστωθείσης εκ της εξετάσεως υπερτάσεως, ότι την 27.1.1971, κατά τον εκ Βερμούδων προς Φιλαδέλφειαν των Η.Π.Α. πλούν, το πλοίον συνήντησε σφοδράν, διαρκέσασαν μέχρι της 31.1.1972, θαλασσοταραχήν, ως εκ της οποίας υπέστη βλάβην ο δεξιός λέβης του και εγένετο πωμάτωσις του ενός αυλού του προς αποφυγήν διαρροής καπνού εις το μηχανοστάσιον, ότι προς αντιμετώπισιν της εκ της θαλασσοταραχής και της βλάβης του λέβητος δημιουργηθείσης επικινδύνου καταστάσεως, παρέστη ανάγκη εντατικής εργασίας των εν οίς και ο θανών μηχανικών του πλοίου, βοηθηομένων και υπό του λοιπού πληρώματος, ότι μετά τον εις Φιλαδέλφειαν, κατά την 2.2.1971, κατάπλουν του πλοίου διεπιστώθη θραύσις της πετρελαιοκινητήτου γεννητριάς μηχανής και εις τον λιμένα Paulsboro, διαρκούσης της εκφορτώσεως, εγένοντο ανεπιτυχείς προσπάθειαι, υπό την επίβλεψιν του ρηθέντος Κ.Π.**, επιδιορθώσεως του λέβητος και των σωλήνων θερμάνσεως, ότι κατά τας προσπάθειάς ταύτας η εργασία τούτου ήτο η συνήθης και ουχί κοπιώδης, ότι την 9.2.1971 εγένετο μεθόρμησις του πλοίου εις τα εκείσε ναυπηγεία προς επισκευήν των βλαβών υπό ειδικού, ασχέτου προς το πλοίον, συνεργείου υπό την ουχί κοπιώδη επίβλεψιν του Κ.Π.** και των λοιπών μηχανικών, ότι την 17.2.1971, επ' ευκαιρία της επιβιβάσεως ιατρού προς ενέργειαν επιδερμικής, διά φυματίωσιν, δοκιμής δι' ενέσεων επί του πληρώματος, του χορηγήθησαν φάρμακα κατά της υπερτάσεως και την 19.2.1971 υπεβλήθη εις ακτινογραφίας του στήθους εν τω νοσοκομείου Chester Πενσυλβανίας, εξ ης προέκυψεν ότι οι πνεύμονες και η καρδία του ευρίσκοντο εν καλή καταστάσει και ελειπούργουν ομαλώς, ότι την 20.2.1971, κατόπιν οδηγιών των πλοιοκτητών, απελύθη του πλοίου, διά να ναυτολογηθή ως Α' μηχανικός επί του δεξαμενοπλοίου των αυτών πλοιοκτητών "Χαρίκλεια Βενιζέλου" και προς τον σκοπόν τούτον δήλθεν εξ Αθηνών, εις τας οποίας έφθασεν αυθημερόν αεροπορικώς και όπου την 24.2.1971, ασθενήσας, εξητάσθη υπό του καρδιολόγου ιατρού Ν.Τ.** και ευρέθη πάσχων εκ μυοκαρδιακού εμφράγματος, υπερτάσεως και ισχυρού προκαρδίου άλγους, δι' ο, την 27.2.1971, εισήχθη εις το εν Αθήναις νοσοκομείον του Ερυθρού Σταυρού, εις ο, αυθημερόν, απέθανεν εξ οξέος εμφράγματος του μυοκαρδίου και οξέος

πνευμονικού οιδήματος. Περαιτέρω το Εφετείο εδέχθη ανελέγκτως ότι δεν αποδείχθηκαν: 1) η υπό του Κ.Π.** εν τω πλοίω αναπλήρωσις ετέρου μηχανικού, 2) η εν Φιλαδελφεία την 2.2.1971 εξέτασις τούτου παρ' ιατρού, συστήσαντος την λόγω διαπιστωθείσης καρδιοπαθείας απόλυσίν του εκ του πλοίου και 3) η υπό τοιαύτας συνθήκας, ήτοι κλονισμόν της υγείας του ανάθεσις και εκτέλεσις διπλής φυλακής ήτοι 15ώρου εργασίας. Μετά ταύτα το Εφετείο δεχθέν ότι υπό τα αποδειχθέντα ως άνω δεν συντρέχουν αι απαιτούμεναι, διά την ύπαρξιν εργατικού ατυχήματος, προϋποθέσεις του άρθρ. 1 του κωδικοποιημένου ν. 551/1915 υπό την σαφή και προκύπτουσαν εκ της αποφάσεως έννοιαν της ελλείψεως της προς τούτο απαιτουμένης προϋποθέσεως της αιτιώδους συναφείας μεταξύ των αργότερον εμφανισθέντων και επενεγκόντων τον θάνατον του Κ.Π.** εμφράγματος και πνευμονικού οιδήματος και της παρασχεθείσης υπό του θανόντος, εντατικής μεν από 27.1.1971 μέχρι της 31.1.1971, μη κοπιώδους όμως έκτοτε μέχρι της 20.2.1971 εργασίας, απέρριψε την έφεσιν των αναιρεσιόντων κατά της απορριψάσης την αγωγήν των εκκληθείσης αποφάσεως(1). Κατά ταύτα το Εφετείο διέλαβεν εις την προσβαλλομένην απόφασίν του πλήρη, σαφή και μη περιέχουσαν αντίφασιν αιτιολογίαν και δεν παρεβίασε την ρηθείσαν διάταξιν του άρθρ. 1 του κωδικοποιημένου νόμου 551/1915 ή άλλην τινά, απορριπτέοι δε είναι ως αβάσιμοι, οι περί του εναντίου εκ του άρθρ. 559 αριθ. 1 και 19 του ισχύοντος Κ.Πολ.Δ. λόγοι της αναιρέσεως, οίτινες, στηριζόμενοι εν μέρει και επί αναληθούς προϋποθέσεως και δη επί αποκρουσθέντων παρά του Εφετείου πραγμάτων, απορριπτέοι είναι και κατά το μέρος τούτο. - (Επικυρούται η Εφ. Αθ. 370/1973).

(1) Βλ. εν τούτοις και την Α.Π. 666/1974 ΝοΒ 23.279 και ίδια την Ολομ. Α.Π. 937/1975 ΝοΒ 23.1269 και Α.Π. 229/1975 ΝοΒ 23.1044.